

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra ERASMUS MONTANUS

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komедier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komедier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 202. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb06val-shoot-idm140013641006848/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

ERASMUS MONTANUS

- gravis*, tung. – *finis* er et Navneord, betyder Ende, Slutning. – *Kiøbenhavn Skole*, Metropolitanskolen er grundlagt Aarhundredet efter *Saxo Grammaticus' Tid*. – *Donat*, latinsk Grammatik for Begyndere. – *declinaret*, bøjes.
- S. 147. *Litanie*, latinsk *Bønformular*, anvendt i Kirken ved visse Lejligheder. – *arigt*, morsomt. – *taget Troen ja*, i Salmen »Vi tro, vi alle tro paa Gude kunde han holde Tonen paa »Vi længere end de andre. – *Cantor*, lat. Sanger. Kantoren ledede Latinskoleelevernes Kørsang, ogsaa den kirkelige. – *vor Frøe Skole*, Metropolitanskolen. – *et, re* o.s.v., de gamle Navne for Noderne. – *vocal Musique*, Sangkunst.
- S. 148. *fiint*, højt op i Tonerne. – *tilforn*, tidligere, før.
- S. 151. *kand* ... *staae*, kan staa ved Magt. – *Skole-Ræt*, streng disciplinær Afstraffelse i Skolen. – *Lectis*, Klasse.
- S. 152. *Elamitisk*, Persisk. – *prøbe Majoren*, for prøba majorem, bevis Oversættningen, den logiske Slutnings første Led.
- S. 153. *Hosene*, Strømperne. – *Studia* ... *præbent*, Studier forskønner gode Dage, giver Trøst i onde Dage. *studentikës*, paa Studentermaner. – *Invention*, Opfindelse. – *tillige*, paa een Gang.
- S. 154. *flyer*, rækker, nemlig sin egen Haand, som han har kysset paa. – *Philosophis Baccalaureus*, Titel for dem der har bestaaet den første, lavere Magisterprøve.
- S. 157. *for Menneskene*, for Menneskene. – *Animal brutum*, dit daame Fæ. – *Evangelii-Bog*, De evangeliske Tekster til Søn- og Helligdage forclaa samlet i en lille Bog.
- S. 159. *Skælm*, Slyngel. – *regne ham det til onde*, lægge ham det til Last. – *importunissimus* ... *Juvenis*, højt uforskammede og frække Knægt. – *Transcendentalibus*, af transcendentalia, Erkendelsens Grundbegreber.
- S. 160. *Quicumque* ... *dormit*, den, der drikker vel, sovr vel.
- S. 163. *Artighed*, Dannelsel.
- S. 164. *Stølden*, Stalden. – *Kaal*, Kail. – *kaaget*, kigget, gloet.
- S. 165. *curiosk*, nysgerrig. – *Idioter*, uvidende Personer. – *Ordinarius Opponens*, beskikket Opponent ved Disputats. – *Merita*, Fortjenester. – *Partes*, Kalle, Hverv. – *insest* ... *methodo*, ynkeligt og hakkende, uden Metode. – *Præses*, den der under Disputats-handlingen fra Katedret fremsætter Paastaaende. – *distingverede* ... *rei*, skelnede mellem Tingens og Tingens Maade, dvs. mellem Tingens Væsen og dens Egenskaber. – *quid hoc est*, hvad er det. – *antequam* ... *descendis*, før du traadte ned paa Kamppladsen. – *Quæ bruta*, hvilke Fælskheder, Taabeligheder. – *ignoreret* ... *publice*, er uvidende om Hovedsøndringer og vil disputere offentligt.
- S. 166. *Ignorant*, uvidende Person. – *Et* ... *philosophia*, ja, en fuldkommen Fremmed i Filosofien. – *legge det fra sig*, beægte det. –